

OPGROEIEN IN DE GEVANGENIS, EEN GOED IDEE?

DE GEVANGENISFAMILIE VAN PERRY T. COOK

Mijn moeder zucht. 'Dus, Perry. Perry, lieverd. Gaat het echt wel goed? Eerlijk zeggen.' Ik denk even na. Ik zal haar de waarheid vertellen. Ik moet alleen zeker weten wat die waarheid is, en ik wil het waarste gedeelte het eerst vertellen. (p.95)

In de lijst met recent bekroonde kinderboeken valt één titel nogal op: *De gevangenisfamilie* van Perry T. Cook, een jeugdboek dat gaat over het leven achter tralies – iets wat nog niet eerder op deze wijze beschreven is.

Door de vlotte stijl, met veel dialogen, makkelijke woordkeuze en korte hoofdstukken is het boek zeer geschikt voor kinderen die wel wat meer willen

weten van het dagelijks leven in een gesloten inrichting, maar niet uit zichzelf snel een leesboek oppakken.

De titel van het boek wekt de verwachting dat het zal gaan over een kind waarvan familieleden achter slot en grendel zitten, maar vanaf de eerste pagina is al wel duidelijk dat de hoofdpersoon zelf als enig kind samen met zijn moeder in de Blue River gevangenis opgroeit, een gemengde Penitenciaire Inrichting in een piepklein plaatsje in de Amerikaanse staat Nebraska. De jongen denkt aan zijn huisgenoten als aan kleurrijke familieleden die het goed met hem voor hebben. Dat de mensen niet veel kwaad in de zin hebben, heeft te maken met de relatieve vrijheid die ze binnenshuis genieten en het

voorzicht dat hen voorgehouden wordt door de humane directrice: het leven staat in het teken van het innemen van je plek in de maatschappij wanneer je (eindelijk) vrijgelaten wordt. Er is weinig onderhuidse spanning of jaloezie merkbaar.

Anderen zien hun kinderen slechts één keer per week tijdens bezoeken in de grote zaal, maar moeder Jessica wordt gerespecteerd vanwege het feit dat ze maatschappelijk werk verricht. Ook probeert ze iedereen een hart onder de riem te steken en voor ogen te houden dat het dagelijkse leven in het teken van het latere leven buiten moet staan. De wereld in de gemengde Blue River gevangenis verloopt vanzelfsprekend en overzichtelijk voor de hoofdpersoon Perry die door de volwassen gevangenen mede-opgevoed wordt. Hij is voorkomend en sportief, onder andere door sportactiviteiten met een (ex-)beroepsbasketballer die hem flink laat hardlopen.

Zijn moeder lijkt wel afgesneden van het normale leven. Ze ontvangt ook nooit bezoek en lijkt daar niet om te geven. Wie zijn vader is en waarom hij hen niet opzoekt, komt de lezer pas gaandeweg te weten op het moment dat Perry levensvragen gaat stellen aan zijn moeder en andere bewoners. En hoe zit het eigenlijk met zijn opa en oma? Waarom zit zijn moeder hier vanaf haar achttiende en hoe lang kan het nog duren?

Perry leeft vanaf zijn geboorte in Blue River en heeft daar nooit eerder vraagtekens bij gezet. Het lijkt wel alsof hij met de stap van lager onderwijs naar de brugklas pas in staat is om het bekende leven wat meer los te laten en ook levensvragen te stellen. Dat zijn leven toch wel bijzonder is, merkt hoofdpersoon Perry nog het meest op school: hij wordt elke dag door een welwillende juf opgepikt en volgt normaal onderwijs, waar hij helaas vanwege zijn afkomst soms met de nek aangekeken wordt door andere jongens.

Gelukkig voor hem heeft hij een heel goed maatje: zijn vriendin Zoey, die het wel voor hem op durft te nemen. Zoey kan op haar beurt haar hart luchten over de nieuwe vriend van moeder die zich te veel opdringt in haar leven en het misschien wel goed bedoelt, maar ergerlijk communiceert. Wanneer deze man zich ook gaat bemoeien met Perry's leven, dringt de maatschappij met rechten en plichten zich onontkoombaar op en dan wordt het leven er niet eenvoudiger door.

Van alle volwassen personen in het boek is het wel duidelijk dat ze geen kwaad in de zin hebben, maar juist het handelen van de stiefvader van Zoey maakt dat het niet helder is of hij een steun of een bedreiging vormt.

Uiteindelijk leert Perry T. Cook eigen stappen te zetten: hij slaat zich er dapper doorheen, komt achter moeders waarheid, wordt ook een steun voor haar en leert de wereld naar zijn hand te zetten.

De lezers die gegrepen zijn door de stijl en het thema worden op hun wenken bediend door uitgeverij Lemniscaat. In september is een nieuw boek van Leslie Connor uitgegeven volgens haar beproefde recept. Ook weer in korte hoofdstukken met veel dialogen komt de lezer vanzelf achter het levensverhaal van een -iets oudere- jongen. Dit boek is nog wat spannender van aard en zal ook de wat oudere lezers aanspreken.

Hugo van den Ende is hogeschooldocent taal op KPZ.

MEER LEZEN?

De gevangenisfamilie Perry T. Cook, Leslie Connor (2017) (9+)

De waarheid volgens Mason Buttle, Leslie Connor (2018) (11+)

